

get Tienden fra Kirken, og at man bør give Kirken den tilbage. Det er ikke at vedkjende sig den Sætning, som det ærede Medlem udtalte, at man bør søge sin Styrke i sin Begrændsning, naar man vil sætte sig et saadant Maal, som efter sin Bessaffenhed er plad umuligt at naae. Det er ogsaa oplyst af min ærede Nabo. (H. C. D. Müller), at man har gjort dette Experiment andetsteds, thi Spørgsmaalet om Kirkens Eiendomsret er ikke alene dansk, det samme Spørgsmaal har ligget for paa andre Steder. Ogsaa der har man villet løse det paa den Maade, som her erklæres for fyldestgjørende, nemlig ved at indbrage dette Gods i Statskassen. Det er skeet, som det blev oplyst af min ærede Sidemand, men hvad skete saa? Saa har Overbeviisningen om, at det var Uret, der var skeet, Overbeviisningen om, at disse Midler maatte tilhøre Kirken, vort sig med en saadan Styrke; at efter nogle Mars Forløb maatte Staten gjøre det om igjen og udlevere det Gods, som var inddraget i Statskassen. Sætter man sig det Maal at ville udrydde en Overbeviisning, som forskjellige Folk have om, at Tienden tilhører Kirken og bør tilhøre den, saa sætter man sig et Maal, som ikke kan naaes. Altsaa for at opnaae, hvad der ikke kan naaes, skal dette Lovudkast standses paa sin Vej, og man er ikke betænkelig ved, at man ved at indbrage dette Gods i Statskassen selvfølgelig maa paatage sig de Byrder, der følge med dette Gods, Pensionshyrden, hvor stor den end kan blive. Derfor kan jeg fra mit Standpunkt meget bedre sympathisere med de Betæneligheder, der bleve reiste mod Lovforslaget af en anden æret Tale, nemlig Rigsdagsmanden fra Bogsø (Berg), som ikke syntes om Lovforslaget, fordi han meente, at det vilde paadrage Statskassen for store Byrder, at den vilde komme til at tilskyde det, som behøves udover, hvad der indgaaer i den kirkelige Pension- og Hjælpefond; men han tilføiede, hvad der forekom mig overmaade rigtigt og forstandigt, at naar man kunde have en Slags Garantii derimod, saa lad os endelig beholde Fonden og modsætte os, at den gaaer ind i Statskassen. Det er altsaa hans Standpunkt, at han, naar han iøvrigt kunde forløse sig

med Loven, vilde beholde denne Fond for at sikkre sig imod store finantzielle Krav, og deri giver jeg den ærede Rigsdagsmand fuldkommen Ret; thi vi ere vistnok Alle enige om, at vi efter Grundloven vel have en Forpligtelse til at understøtte Folkekirken, men at vi paa den anden Side skylde dem, vi repræsenterer, at sørge for, at det skeer med en fornødig Deconomi, saa at Understøttelsen ikke gaaer saa vidt, at den overstiger vore Kræfter, og det er derfor naturligt, at man kan have Betænelighed i saa Henseende. Men nu har jo den ærede Minister oplyst, at man kan være forvisset om, at Fonden kan forslaae til at afholde de Udgifter, som det er betænkt at afholde deraf, og efter den omhyggelige Maade, hvorpaa dette Lovudkast er forberedt, kan man især ved en 1ste Behandling, hvor det staaer aabent igjennem et Udvalg at see Lovforslaget nøie efter, vistnok gaae ud fra, at den Beregning, der er gjort, er paalidelig; men er det Tilfældet, at man kan gaae ud fra, at den ærede Minister har Ret i at sige, at Fonden kan afholde de Udgifter, den skal bære, hvorledes stiller Sagen sig saa, og hvorledes stiller den sig navnlig, naar man vil sammenligne den Tilstand, der vilde fremkomme efter Lovforslaget, med den nuværende Tingenes Tilstand? Nu er det jo saaledes, at Staten hvert Aar maa opfylde sin grundlovmæssige Forpligtelse og yde et Tilskud til Folkekirken, og om det end er saa, at Bispetienden er indragen i Statskassen, saa er dog denne Fordeel fuldstændig illusorisk, thi vi vide jo Alle, at det Tilskud, der ydes Kirken af Staten, overstiger, hvad Bispetienden repræsenterer. Det er altsaa den aarlig tilbagevendende Stilling, at man paa Finantsloven og ad anden Vej maa yde Understøttelse fra Staten til Kirken. Men hvorfor behøves der Understøttelse i saa stort Omfang? Det er, fordi Kirken under de nuværende Forhold — dersom man et Dieblis vil gaae ud fra Kirkens Eiendomsret — bærer sig ad som en flet Huusholder, der overner sine Sager daarligt, giver mange Penge ud paa Steder, hvor det ikke behøves, og da ikke har Raad til at give Penge ud, hvor det behøves. Derfor er det nødvendigt, at Regjeringen hvert Aar kommer til Rigsdagen og